

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการประเมินระบบการลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยนูรพา มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการระบบการลงทะเบียนอิเล็กทรอนิกส์ (E-Registration) ของ มหาวิทยาลัยนูรพาในด้านต่าง ๆ 4 ด้าน คือ สภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ดำเนินการ และด้านผลผลิตของโครงการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ Stratified Random Sampling จากกลุ่มประชากรเบื้องต้น โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณตามสูตรของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 608-609) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและอาจารย์ จำนวน 274 คน นักวิชาการศึกษา จำนวน 92 คน และนิสิต จำนวน 379 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาระบบที่ใช้ในการศึกษาระบบที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ชุด สำหรับผู้บริหาร และอาจารย์ สำหรับนักวิชาการศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และสำหรับนิสิต ซึ่งแต่ละชุด มีรายละเอียดดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยนูรพา และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยนูรพา ซึ่งแบบสอบถามแต่ละชุดจะประกอบไปด้วยแบบสอบถาม 2 แบบดังนี้ แบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended) แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท

การเก็บข้อมูลผู้วิจัย นำแบบสอบถามแยกและเก็บรวมรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง จาก แบบสอบถามที่แยกให้อาจารย์และผู้บริหาร จำนวน 274 คน ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถาม ที่สมบูรณ์จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 79.20 แบบสอบถามที่แยกให้นักวิชาการศึกษาและ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 92 คน ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 89.13 และแบบสอบถามที่แยกให้นิสิต จำนวน 379 คน ได้รับคืนและเป็น แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 304 คน คิดเป็นร้อยละ 80.21

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For WINDOWS Version 13 (Statistical Package for Social Science for WINDOWS) โดยแจกแจง ความถี่คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินระบบการลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยบูรพา มีดังนี้

1. ผลการประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ (Context Evaluation) จำแนกได้ดังนี้

1.1 อาจารย์และผู้บริหาร โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้แก่ ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ต สามารถบริการข้อมูลแก่นิสิต อาจารย์ และบุคลากรผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงานได้อย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน รองลงมา ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตเป็นระบบฐานข้อมูลที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการวางแผน สำหรับผู้บริหารในทุกระดับของมหาวิทยาลัย และระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตเป็นการปรับโครงสร้างกระบวนการทำงาน โดยการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อลดขั้นตอนกระบวนการทำงานเดิม ลดทรัพยากรยะดาย และเพิ่มคุณภาพการให้บริการกับนิสิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.2 นักวิชาการศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้แก่ ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตเป็นระบบฐานข้อมูลที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการวางแผนสำหรับผู้บริหารในทุกระดับของมหาวิทยาลัย รองลงมา ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตเป็นการปรับโครงสร้างกระบวนการทำงาน โดยการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อลดขั้นตอนกระบวนการทำงานเดิม ลดทรัพยากรยะดาย และเพิ่มคุณภาพการให้บริการกับนิสิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ต สามารถบริการข้อมูลแก่นิสิต อาจารย์และบุคลากรผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงานได้อย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน

1.3 นิสิต โดยภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้แก่ ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ต เป็นการปรับโครงสร้างกระบวนการทำงาน โดยการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้เพื่อลดขั้นตอนกระบวนการทำงานเดิม ลดทรัพยากรยะดาย และเพิ่มคุณภาพการให้บริการกับนิสิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รองลงมา ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตสามารถบริการข้อมูลแก่นิสิต อาจารย์และบุคลากรผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้อย่างรวดเร็ว และสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารงานได้อย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมงทุกวัน และระบบ

**การลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตเป็นระบบฐานข้อมูลที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ
การวางแผนสำหรับผู้บริหารในทุกระดับของมหาวิทยาลัย**

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation) จำแนกได้ดังนี้

2.1 อาจารย์และผู้บริหาร โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตครอบคลุม ประเภทการลงทะเบียน เช่น ลงทะเบียนเพิ่ม-ถอน, คูรัชชื่อนิสิต, รายชื่ออาจารย์ผู้สอน, วันเวลาเรียน, ห้องเรียน รองลงมา ความครบถ้วนของข้อมูลที่ใช้ในการลงทะเบียนเรียน และสถานที่ในการให้บริการหน้างานทะเบียนฯ มีความเหมาะสมสมดี

2.2 นักวิชาการศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานที่ในการให้บริการหน้างานทะเบียนฯ มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกความสะดวกในเรื่องการลงทะเบียนเพียงพอ สถานที่ในการให้บริการหน้างานทะเบียนฯ สะอาด เป็นระเบียบ และเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือมีแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน รองลงมา ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตครอบคลุมประเภทการลงทะเบียนเพียงใด เช่น ลงทะเบียนเพิ่ม-ถอน, คูรัชชื่อนิสิต, รายชื่ออาจารย์ผู้สอน, วันเวลาเรียน, ห้องเรียน และสถานที่ในการให้บริการหน้างานทะเบียนฯ มีความเหมาะสมสมดี

2.3 นิสิต โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ สถานที่ในการให้บริการหน้างานทะเบียนฯ มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกความสะดวกในเรื่องการลงทะเบียนเพียงพอ สถานที่ในการให้บริการหน้างานทะเบียนฯ สะอาด เป็นระเบียบ และเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ หรือมีแนวทางแก้ไขปัญหาได้อย่างชัดเจน รองลงมาเป็นระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตครอบคลุมประเภทการลงทะเบียน เช่น ลงทะเบียนเพิ่ม-ถอน, คูรัชชื่อนิสิต, รายชื่ออาจารย์ผู้สอน, วันเวลาเรียน, ห้องเรียน และสถานที่ในการให้บริการหน้างานทะเบียนฯ มีความเหมาะสมสมดี

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการ (Process Evaluation) จำแนกได้ดังนี้

3.1 อาจารย์และผู้บริหาร โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมากทุกข้อ เรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้แก่ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ต รองลงมา เจ้าหน้าที่คุ้มครองเด็กฯ ใจใส่ กระทรวงศึกษาธิการ เดิมใจให้บริการ และการเข้าถึงข้อมูลการลงทะเบียนมีความไม่ยุ่งยากซับซ้อน

3.2 นักวิชาการศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ เจ้าหน้าที่คุ้มครองเด็กฯ ใจใส่ กระทรวงศึกษาธิการ เดิมใจให้บริการ และการเข้าถึงข้อมูลการลงทะเบียนมีความรวดเร็ว รองลงมา เจ้าหน้าที่ให้บริการด้วยความรวดเร็ว สุภาพ เรียบร้อย ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นกันเอง

3.3 นิสิต โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเรื่องการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ต รองลงมา การเข้าถึงข้อมูลการลงทะเบียนมีความรวดเร็ว และการเข้าถึงข้อมูลการลงทะเบียน มีความไม่ยุ่งยากซับซ้อน

4. ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) จำแนกได้ดังนี้

4.1 อาจารย์และผู้บริหาร โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตมีความสะดวก รวดเร็ว รองลงมา ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตมีความถูกต้องน่าเชื่อถือ และระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตเป็นศูนย์กลางข้อมูลที่มีความถูกต้อง เป็นปัจจุบันและเชื่อถือได้

4.2 นักวิชาการศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ต มีความถูกต้องน่าเชื่อถือ รองลงมาระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตมีความสะดวก รวดเร็ว และระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ต่อท่าน

4.3 นิสิต โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตมีความถูกต้องน่าเชื่อถือ รองลงมาระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตมีความสะดวก รวดเร็ว และระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ต่อท่าน

การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย การประเมินระบบการลงทะเบียนเรียนทางอินเทอร์เน็ต มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลในประเด็นที่เห็นว่ามีความสำคัญ ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

- การประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการ (Context Evaluation) โดยศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ โครงสร้างของโครงการ การอนุมัติโครงการ นโยบายและความจำเป็นของโครงการ การตัดสินใจเลือกบริษัทที่รับทำโครงการ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เนماะสมกับผลการวิจัยของ นุญชู มั่งคง (2543) ที่ได้ประเมินโครงการฝึกอบรมและพัฒนาอาชีพด้านเกษตรชาวบ้านกับพุชชาของศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพรายภูร ไทย บริเวณชายแดนจังหวัดสระแก้ว โดยใช้แบบจำลองซิปปี พบร่วมกับผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจต่อการได้รับการฝึกอบรมโดยภาพรวม และเหมาะสมกับ ประชุม รอดประเสริฐ (2535, หน้า 2) ที่กล่าวว่าการจัดทำโครงการจะต้องมีการกำหนดความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์การประเมินเป็นลำดับแรก เพราะวัตถุประสงค์เป็นทิศทางในการดำเนินงาน วัตถุประสงค์จะต้องเขียนอย่างชัดเจน และมีความเฉพาะเจาะจงมากที่สุด และเหมาะสมกับผู้สอน (Knox, 1972, p. 199) ที่กล่าวว่า รูปแบบในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยเน้นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ความต้องการ และเงื่อนไขที่เป็นจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ซึ่งจะช่วยในการวินิจฉัยปัญหา เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังได้ทราบถึงตัวแปรที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญสำหรับการบรรลุเป้าหมายทำให้ได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์ โดยอาศัยการวินิจฉัย การจัดเรียงลำดับปัญหาให้เหมาะสมกับความต้องการของที่ประชุมและสถานการณ์ จากการศึกษาකันคว้า พบร่วมกับผู้บริหารและผู้รับผิดชอบโครงการ มีความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งการเขียนโครงการ การกำหนดเป้าหมายมีความชัดเจน ผู้เกี่ยวข้องทุกคน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการวัตถุประสงค์กับความต้องการของสภาพแวดล้อมเป็นอย่างดี ซึ่งเหมาะสมกับ สุขุม นุญลเมือง (2530, หน้า 16-18) ได้กล่าวถึง การประเมินสภาพแวดล้อมเป็นการประเมินให้ได้มาซึ่งเหตุผลที่ช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยเน้นเรื่องเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ความต้องการ ข้อจำกัด ข้อมูลทั้งหลายเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการจัดทำโครงการ

- การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ (Input Evaluation) โดยการศึกษาคุณลักษณะของระบบการลงทะเบียน จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ให้บริการ สถานที่ที่ใช้ ความเร็ว ความถูกต้อง ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมากทุกข้อเหมาะสมสมกับผลการวิจัยของนักวิชาการต์ เชียงหวง (2545, หน้า 107) พบว่า ผลการประเมินความพร้อมของปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง ของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา ด้านของการสื่อสาร ฝึกอบรม สถานฝึกอบรม บุคลากรของโครงการ เอกสารประกอบการฝึกอบรม และสวัสดิการ โดยรวมเห็นว่ามีความพร้อมและความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากในการดำเนินโครงการฝึกอบรม ผู้บริหาร โครงการ จะประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมของปัจจัยต่าง ๆ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการให้เกิดความพร้อมและเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน และก็เหมาะสมกับนักธุรกิจพร เล็กเลิศคิริวงศ์ (2536, หน้า 87) ที่พบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมเตรียมอาจารย์ให้ผู้โรงเรียนประถมศึกษา มีความพร้อมมากทุก ๆ ด้าน เช่นเดียวกับสุเมธ เดียวอิศเรศ (2531, หน้า 103) เสนอแนะว่าต้องพิจารณาดูถึงความพร้อมในเรื่องของเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดำเนินโครงการผู้บริหาร โครงการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสำรวจ ตรวจสอบ เตรียมความพร้อมในทุก ๆ ด้าน และเหมาะสมกับ สมคิด บางโน (2539, หน้า 103) กล่าวว่า การลงทุนจัดทำวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัยมีความจำเป็นอย่างมาก

3. การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ (Process Evaluation) โดยการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการลงทบทวนและขั้นตอนที่ใช้ โดยภาพรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดสำหรับการประเมินของนักวิชาการศึกษาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และอยู่ในระดับมากสำหรับอาจารย์และนิสิต เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมากทุกข้อเหมาะสมสมกับ วัชรี พีรภิตรภูล (2548, หน้า 99) กล่าวว่า การดำเนินการฝึกอบรม และการประเมินผลการฝึกอบรมมีความเหมาะสมมากทั้งในด้านการจัดหัวข้อเรื่องที่มีความต่อเนื่อง รูปแบบการจัดการฝึกอบรม การจัดเวลาภาคทฤษฎี การจัดเวลาเพื่อศึกษาอุปกรณ์จริง การจัดเวลาแสดงความคิดเห็น ซักถามปัญหา การสรุปประเด็นสำคัญของวิทยาการตรงตามวัตถุประสงค์ในแต่ละเนื้อหา กระบวนการฝึกอบรมช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม การประเมินความรู้ความเข้าใจจากการฝึกอบรมและเหมาะสมสมกับแนวคิด สายสางค์ แก้วเกษตรกรณ์ (2534, หน้า 59-62) กล่าวว่า องค์ประกอบของเทคนิคการฝึกอบรมนั้น องค์ประกอบด้านวิทยากรเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญองค์ประกอบหนึ่ง ทั้งนี้วิทยากรต้องมีประสบการณ์และความรู้ในเนื้อหาวิชา มีความสนใจในวิธีการถ่ายทอด การควบคุมกลุ่มและการใช้สื่อ ควรต้องมีการปรึกษา หารือร่วมมือกันก่อนที่จะเลือกวิทยากร การเลือกวิทยากรที่เหมาะสมจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation) โดยศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ เช่น ความพึงพอใจในการลงทะเบียน ปัญหา ความต้องการอื่น ๆ ที่ได้รับทั้งหมดจากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและมากทุกข้อเหมาะสมกับสูญ แสงสว่าง (2545, หน้า 82) กล่าวว่า ความคิดเห็นของพระสังฆาธิการ จังหวัดชลบุรี ที่ผ่านการตรวจความรู้เรื่องการดำเนินการประชุม ควรจัดให้มีการตรวจความรู้เรื่องการดำเนินการประชุมถาวรเดี่ยวพระสังฆาธิการ จากการศึกษาดังกล่าวซึ่งให้เห็นอย่างชัดเจนว่า การจัดโครงการตรวจความรู้เรื่องการดำเนินการประชุมถาวรเดี่ยวพระสังฆาธิการ ประสบความสำเร็จ เนื่องจากเป็นโครงการที่อยู่ในความต้องการของพระสังฆาธิการ และเหมาะสมกับสมหวัง พิริyanuวัฒน์ (2535, หน้า 91) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลจึงต้องอาศัยวิธีการที่มีระบบแบบแผนในการรวบรวมข้อมูลและเหมาะสมกับ อนุชิต สุนสวัสดิกุล (2535, หน้า 29) ที่กล่าวว่า การประเมินผลการฝึกอบรมที่จัดนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ซึ่งอาจเป็นแบบทดสอบระหว่างการฝึกอบรมแต่ละวิชา หรือใช้วิธีการมอบหมายให้งานหรือสังเกตการทำงาน หรือผลการปฏิบัติงานเพื่อประเมินทักษะ หรือความชำนาญของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยผู้จัดดำเนินการฝึกอบรมอาจเป็นผู้กำหนดเกณฑ์หรือวิธีการเพื่อประเมินผลนั้นได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการประเมินปฏิกริยาและการประเมินการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการศึกษาเรื่องอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม เช่น เรื่องการบริการหอพัก การแนะนำและข้อหางาน การให้ทุนการศึกษา ระบบการรับเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ฯลฯ และนำผลวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้ตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ
2. การเก็บกู้นั่นตัวอย่าง ผู้วิจัยควรเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยมีความสัมพันธ์อันดีและมีความสนใจสนใจ ซึ่งจะทำให้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมากที่สุด และเร็วที่สุด